# Επιτόκια

Σλοβακία

**1 Προβλέπεται το «νόμιμο επιτόκιο» στο κράτος μέλος σας; Εάν ναι, πώς ορίζεται το «νόμιμο επιτόκιο» στο εν λόγω κράτος μέλος;**

Ο τόκος υπερημερίας είναι **ποινή για καθυστέρηση εξόφλησης** οφειλής. Καταβάλλεται **επιπλέον της οφειλής** και καθορίζεται ως ποσοστό επί του οφειλόμενου ποσού. Σύμφωνα με τον νόμο, η καθυστέρηση εξόφλησης της οφειλής μεταβάλλει το περιεχόμενο των δικαιωμάτων του πιστωτή και των υποχρεώσεων του οφειλέτη, καθώς θεσπίζει νέα δικαιώματα και υποχρεώσεις επιπλέον της υποχρέωσης εξόφλησης της οφειλής, ανεξάρτητα από το αν ο οφειλέτης προκάλεσε την καθυστέρηση ή όχι.

Όσον αφορά τον νόμιμο τόκο υπερημερίας, το σλοβακικό δίκαιο κάνει διάκριση μεταξύ του τόκου υπερημερίας που οφείλεται βάσει του άρθρου 517 παράγραφος 2 του νόμου 40/1964 (Αστικός Κώδικας, *Občianský zákonník*) και του τόκου υπερημερίας που οφείλεται βάσει του άρθρου 369 του εμπορικού κώδικα (*Obchodný zákonník*). Στο πλαίσιο του αστικού δικαίου, το επιτόκιο υπερημερίας δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο συμβατικών διαπραγματεύσεων, δηλαδή τα συμβαλλόμενα μέρη δεν μπορούν να συμφωνήσουν ποσοστό υψηλότερο από εκείνο που ορίζεται από τον νόμο, σε αντίθεση με το **εμπορικό δίκαιο, το οποίο ευνοεί την επίτευξη συμφωνίας μεταξύ των επιχειρήσεων για το επιτόκιο υπερημερίας** αν δεν υπάρξει συμφωνία για το επιτόκιο, ο πιστωτής δικαιούται τόκους υπερημερίας με το νόμιμο επιτόκιο.

Συνεπώς, ο νόμιμος τόκος είναι τόκος υπερημερίας το ύψος του οποίου καθορίζεται από τον νόμο, ανάλογα με το αν η συγκεκριμένη περίπτωση εμπίπτει στο πεδίο του αστικού ή του εμπορικού δικαίου. Στο πλαίσιο του αστικού δικαίου, το επιτόκιο υπερημερίας δεν μπορεί να είναι ανώτερο από το επιτόκιο που ορίζεται από τον νόμο (δηλαδή, μπορεί να συμφωνηθεί χαμηλότερο επιτόκιο), ενώ, ελλείψει συμβατικής συμφωνίας, ο τόκος υπερημερίας, αν ο πιστωτής τον ζητήσει, υπολογίζεται αυτομάτως με το νόμιμο επιτόκιο. Στο πλαίσιο του εμπορικού δικαίου, το επιτόκιο υπερημερίας μπορεί να είναι υψηλότερο ή χαμηλότερο από το νόμιμο επιτόκιο, ενώ το νόμιμο επιτόκιο υπερημερίας ισχύει μόνο ελλείψει συμβατικής συμφωνίας.

**2 Εάν ναι, ποιο είναι το ύψος/οι συντελεστές και η νομική του βάση; Εάν προβλέπονται διαφορετικοί συντελεστές νόμιμου επιτοκίου, ποιες συνθήκες και όροι ισχύουν;**

Σύμφωνα με το άρθρο 517 παράγραφος 2 του Αστικού Κώδικα, το νόμιμο επιτόκιο υπερημερίας ορίζεται από τον κανονισμό αριθ. 87/1995 (nariadenie č. 87 /1995 Z.z.) σε ποσοστό πέντε εκατοστιαίες μονάδες υψηλότερο από το βασικό επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας από την πρώτη ημέρα καθυστέρησης της οφειλής. Ως εκ τούτου, προστίθενται πέντε ποσοστιαίες μονάδες στο βασικό επιτόκιο της ΕΚΤ (δηλαδή στο επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης). Τα επιτόκια της ΕΚΤ για τις επιμέρους περιόδους διατίθενται στον δικτυακό τόπο της Εθνικής Τράπεζας της Σλοβακίας . Το επιτόκιο υπερημερίας που ισχύει κατά την πρώτη ημέρα υπερημερίας **ισχύει για όλη τη διάρκεια της καθυστέρησης**, ενώ τυχόν μεταγενέστερες αναπροσαρμογές του δείκτη βάσης της ΕΚΤ δεν έχουν καμία επίπτωση στο επιτόκιο υπερημερίας.

**Στο πλαίσιο του εμπορικού δικαίου, ο νόμιμος τόκος διέπεται από το άρθρο 369 του εμπορικού κώδικα, σύμφωνα με το οποίο, σε περίπτωση καθυστέρησης εξόφλησης της οφειλής, ο πιστωτής, αν** έχει εκπληρώσει τις εκ του νόμου και τις συμβατικές του υποχρεώσεις, δικαιούται να ζητήσει τόκους υπερημερίας με το επιτόκιο που έχει συμφωνηθεί στη σύμβαση, χωρίς να απαιτείται καμία ειδική κοινοποίηση (όχληση). Όπως αναφέρεται ανωτέρω, στις εμπορικές σχέσεις το επιτόκιο υπερημερίας μπορεί να τροποποιηθεί συμβατικά. Ωστόσο, ακόμη και όταν έχει συμφωνηθεί συμβατικό επιτόκιο υπερημερίας, το επιτόκιο πρέπει να συνάδει με τις αρχές της εντιμότητας των εμπορικών συναλλαγών. Σε αντίθετη περίπτωση, το δικαίωμα που απορρέει από τη σχετική συμφωνία δεν προστατεύεται, πράγμα που σημαίνει ότι **ακόμη και αν το επιτόκιο έχει συμφωνηθεί συμβατικά, το δικαστήριο δεν μπορεί να επιδικάσει τόκους με επιτόκιο που παραβιάζει τις εν λόγω αρχές**. **Μια άλλη εξαίρεση αφορά οφειλές που έχουν προκύψει στο πλαίσιο** καταναλωτικής σύμβασης, όπου οφειλέτης είναι ο καταναλωτής, οπότε το συμβατικό επιτόκιο υπερημερίας δεν μπορεί να είναι υψηλότερο από το ποσό που καθορίζεται δυνάμει του αστικού δικαίου.

Επιπλέον, βάσει του ίδιου άρθρου, αν δεν έχει συμφωνηθεί επιτόκιο υπερημερίας, ο οφειλέτης υποχρεούται να καταβάλει τόκους υπερημερίας με το επιτόκιο που έχει ορίσει η κυβέρνηση της Σλοβακίας στον κανονισμό αριθ. 21/2013 (nariadenie č. 21/2013 Z.z.). Η νομοθεσία επιτρέπει σταθερά και μεταβλητά (κυμαινόμενα) επιτόκια υπερημερίας. Το σταθερό επιτόκιο είναι ίσο με το βασικό επιτόκιο της ΕΚΤ την πρώτη ημέρα υπερημερίας προσαυξημένο κατά εννέα ποσοστιαίες μονάδες το επιτόκιο αυτό εφαρμόζεται για όλη την διάρκεια της υπερημερίας. Ως εκ τούτου, τυχόν μεταγενέστερες αναπροσαρμογές του δείκτη βάσης της ΕΚΤ δεν επηρεάζουν το επιτόκιο υπερημερίας (αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο αυτό το επιτόκιο υπερημερίας ονομάζεται σταθερό επιτόκιο). Ωστόσο, αντί του σταθερού επιτοκίου ο πιστωτής μπορεί να ζητήσει μεταβλητό επιτόκιο υπερημερίας από τον οφειλέτη και, επομένως, μπορεί να απαιτήσει από τον οφειλέτη να καταβάλει τόκους υπερημερίας με επιτόκιο ίσο με τον δείκτη βάσης της ΕΚΤ που ισχύει την πρώτη ημέρα του σχετικού ημερολογιακού εξαμήνου, προσαυξημένο κατά οκτώ ποσοστιαίες μονάδες. Αν ο πιστωτής επιλέξει μεταβλητό επιτόκιο υπερημερίας, αυτή η μέθοδος υπολογισμού των τόκων (όχι το επιτόκιο που ορίζεται όταν συμβεί η υπερημερία, αλλά η μέθοδος υπολογισμού του επιτοκίου) ισχύει για όλη τη διάρκεια της υπερημερίας. Συνεπώς, ο όρος «μεταβλητό επιτόκιο υπερημερίας» σημαίνει ότι το επιτόκιο υπερημερίας μπορεί να τροποποιηθεί σε συνάρτηση με τις μεταβολές του δείκτη βάσης της ΕΚΤ που ισχύει την πρώτη ημέρα του σχετικού ημερολογιακού εξαμήνου, δηλαδή την 1η Ιανουαρίου και την 1η Ιουλίου. Τα επιτόκια της ΕΚΤ για τις επιμέρους περιόδους διατίθενται στον δικτυακό τόπο της Εθνικής Τράπεζας της Σλοβακίας .

**3 Εάν χρειάζεται, υπάρχουν περαιτέρω διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού του νόμιμου επιτοκίου;**

Η μέθοδος υπολογισμού των τόκων υπερημερίας ορίζεται με σαφή και κατανοητό τρόπο στη νομοθεσία. Το ισχύον επιτόκιο υπερημερίας δημοσιεύεται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης της Σλοβακικής Δημοκρατίας (*Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) στον ιστότοπό του. Είναι επίσης ανεπίσημα διαθέσιμο στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση https://www.najpravo.sk/, που χρησιμοποιείται συχνά από τους Σλοβάκους πιστωτές και οφειλέτες και τους δικηγόρους τους. Αυτός ο ιστότοπος επιτρέπει επίσης εύκολους υπολογισμούς των τόκων υπερημερίας με χρήση εργαλείου υπολογισμού, ειδικά σχεδιασμένου για τον σκοπό αυτόν.

**4 Υπάρχει ελεύθερη ηλεκτρονική πρόσβαση στη νομική βάση που αναφέρεται ανωτέρω;**

Επιπλέον των παραπάνω συνδέσμων, η τρέχουσα διατύπωση της σχετικής νομοθεσίας (αστικός και εμπορικός κώδικας) και των σχετικών κανονισμών (κανονισμοί 87/1995 και 21/2013) υπάρχει στον ιστότοπο https://www.slov-lex.sk/domov.

Τελευταία επικαιροποίηση: 22/04/2022

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις

μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.